

небронзовом слое нахичеванского Кюльтепе⁴⁴.

Таким образом, основные характерные черты керамики Карнутского поселения— следующие: преобладание линейно-геометрического орнамента; полное отсутствие посуды с ямочным орнаментом; большой процент красной лощеной керамики; наличие сосудов с черной и серой подкладкой. Эти черты определяют поздний облик памятника. Как показали недавние результаты раскопок стратифицированных раннебронзовых поселений, красная лощеная керамика характерна для финальных этапов культуры⁴⁵. Од-

новременно происходит замена красной и розовой подкладки сосудов черной или серой⁴⁶.

В целом карнутский комплекс по ряду признаков синхронизируется с материалами поздних горизонтов поселений Аракатской равнины (Шенгавит, Джраовит, Лчапи-блур, Аревик, Малаклю, Двин), Котайка (Элар, Гарни), района Кировакана (Тавораванист, Кося-Чотер, Маштоц-блур), долины р. Агстев (Джацацатех, II и III шатолы, Баба-Дервиш) и, таким образом, может быть датирован второй половиной III тыс. до н. э.

⁴⁴ О. А. Абубуллаев. Энеолит и бронза на территории Нахичеванской АССР. Баку, 1982, с. 129—130.

⁴⁵ Ե. Վ. Խանջյան. Ելտա-Քարանի. Լ. 361

Р. С. БАДАЛЯН

⁴⁶ Կ. Խ. Կոշիարես, Տ. Ն. Չубинишвили. Указ. соч., с. 159.

ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ ՀՐԴԱԾՈՆԵՐ ԱՐԵՎԱՄՅԱՆ ԱՐՄՍԴՐԱՊԻՄ

1982

Նորից «Պատմա-բանասիրական հանգեսի» ընթերցողներին և սերկայացնում ՍՍՀՄ-ից գուրու օտար լեզուներով հրապարակվող հանդեսների հայագիտական հողվածների ցուցակը (տե՛ս «Պատմա-բանասիրական հանդես», 1983, № 2—3, էջ 310—313); Խնձօս սախկնում, լեզվաբանության մերաբերյալ հողվածները շեմ ընդորկել սույն մատենագիտության մեջ, որովհետև այդ բնագավառում հարուստ մատենագիտությաններ կան Հայերեն հրապարակվող տարրեր հանդեսները ծանոթ պիտի լինեն հայ ընթերցողներին: Հուսով եմ, որ այս ցանկը օգտակար կլինի հայադեսների լոյն ցըսնակներին:

Aarhus Armeniacae=Acta Jutlandica (Aarhus, Denmark), Humanities series, 56 (1982).
Պարունակում է հետեւյալ հողվածները.

- A. Alpago-Novello, Monumenti poco noti della regione di Idjedavan, 9—50.
- A. Hultgard, The twelve precious stones and the twelve tribes—a note on an ancient Armenian list, 51—55.
- H. J. Lehmann, Some questions concerning the Armenian version of the Epistle of James, 57—82.
- L. Der Manuelian, Some observations on the carved images of classical and medieval Armenia, 83—102.
- L. K. Möller, The „typical“ Armenian church, 103—113.
- R. W. Thomson, The Armenian version of Ps. Dionysius Areopagita, 115—123.
- G. Winkler, Some extraordinary features in the Teaching of St. Gregory (Agathangeli Historia), 125—140.
- S. Agemian, Un evangile arménien illustre de 1306, *REA* (=Revue des études arméniennes, Nouvelle série, Paris) 16 (1982), 315—326.
- S. Ahyan, Les débuts de l'histoire d'Arménie et les trois fonctions indo-européennes, *Revue de l'histoire des religions* (Paris), 199 (1982), 251—271.
- E. R. Anderson, Movses Xorenaci, History III 65: two analogues, *REA* 16 (1982), 207—211.

- V. A. Arutjunova-Fidanjan, The Social-administrative Structures in the East of the Byzantine Empire. *Jahrbuch der Österreichischen Byzantinistik* (Wien), 32/2 (1982), 21–34.
- K. B. Bardakjian, The Rise of the Armenian Patriarchate of Constantinople. *Christians and Jews in the Ottoman Empire*, ed. B. Braude and B. Lewis, 2 vols., New York and London, 1982, I 89–100.
- H. Barsoumian, The dual role of the Armenian *amira* class within the Ottoman government and the Armenian *millet* (1750–1850). *Christians and Jews in the Ottoman Empire*, ed. B. Braude and B. Lewis, 2 vols., New York and London, 1982, I 171–184.
- I. Beldiceanu-Steinherr, La géographie historique de l'Anatolie centrale d'après les registres ottomans. *Academie des Inscriptions et Belles-Lettres; Comptes rendus des séances de l'année 1982* (Paris), 443–503.
- J. R. Broadus, Soviet Historical Literature on the Last Years of the Ottoman Empire. *Middle Eastern Studies* (London), 18 (1982), 94–115.
- S. P. Brock, Christians in the Sasanian empire: a case of divided loyalties. *Studies in Church History* (Oxford), 18 (1982), 1–19.
- D. Cabelli and T. F. Mathews, The Palette of Khatchatur of Khizan. *The Journal of the Walters Art Gallery* (Baltimore), 40 (1982), 37–40.
- M.-L. Chaumont, Tigranocerte: données du problème et état des recherches, *REA* 16 (1982), 89–110.
- C. Cox, Biblical Studies and the Armenian Bible, 1955–1980. *Revue Biblique* (Paris), 89 (1982), 99–113.
- C. Cox, A report on the critical edition of the Armenian Old Testament, *REA* 16 (1982), 451–456.
- Ya. R. Dachkewytch, Who are Armeno-Kipchaks? (On the Ethnical Substrate of the Armenian Colonies in the Ukraine), *REA* 16 (1982), 357–416.
- S. Der Nersessian, L'évangile du Matenadaran no. 10.525 de l'an 1306: contribution à l'étude de la miniature en Siwnik' au XIVth siècle, *REA* 16 (1982), 327–343.
- M. Deribere, Les Arméniens du corps des Mamluks de l'empire, *Bedi Kartlisa* (Paris), 40 (1982), 260–262.
- East of Byzantium: Syria and Armenia in the Formative Period* (Dumbarton Oaks Symposium, 1980), ed. N. G. Garsoian, T. F. Mathews, and R. W. Thomson, Dumbarton Oaks (Washington, D. C.) 1982. Հայողիստիքան համար հետաքրքր են հետևյալ հոգևծները.
- H. Evans, Nonclassical Sources for the Armenian Mosaic Near the Damascus Gate in Jerusalem, 217–222.
- N. G. Garsoian, The Iranian Substratum of the „Agat'angelos“ Cycle, 151–174.
- T. F. Mathews, The Early Armenian Iconographic Program of the Ejmiacin Gospel (Erevan, Matenadaran MS 2374, olim 229), 199–215.
- A. Terian, The Hellenizing School: Its Time, Place and Scope of Activities Reconsidered, 175–186.
- R. W. Thomson, The Formation of the Armenian Literary Tradition, 135–150.
- B. L. Zekian, Efiğe as Witness of the Ecclesiology of the Early Armenian Church, 187–197.
- R. E. Edwards, Ecclesiastical Architecture in the Fortifications of Armenian Cilicia, *Dumbarton Oaks Papers* (Washington, D. C.), 36 (1982), 155–176.
- R. Fontaine, Faut-il parler d'un „monophysisme“ arménien, *Istina* (Paris), 27 (1982), 359–363. B. Talatinian, *Il monofisismo nella Chiesa armena: storia e dottrina*, Jerusalem (Franciscan Printing House), 1980 զրեք ժամկեց.

- J. A. C. Greppin, Preliminary comments on the Greek-Armenian Lexicon to Galen, *REA* 16 (1982), 69–80.
- R. H. Hewsen, Ptolemy's chapter on Armenia: an investigation of his toponyms, *REA* 16 (1982), 111–150.
- T. A. Ismailova, Les tables de canons de l'évangile du Matenadaran, no. 3756, *REA* 16 (1982), 301–313.
- R. H. Kevorkian, Livre imprimé et culture écrite dans l'Arménie des XVIe et XVIIe siècles, *REA* 16 (1982), 345–356.
- Ch. Koch, Eine Notiz zum armenischen Physiologus, *REA* 16 (1982), 87–88.
- M. Krikorian, Grigor of Tat'ev. A great scholastic theologian and philosopher, *Jahrbuch der Österreichischen Byzantinistik* (Wien), 32/4 (1982), 321–330.
- G. Lafontaine, La version arménienne du sermon d'Eusebe d'Alexandrie „Sur la Passion du Seigneur“, *Le Muséon* (Louvain), 95 (1982), 99–113.
- J.-P. Mahe, Le crime d'Artawazd et les *K'ajk'* ou le mythe du temps profane, *REA* 16 (1982), 175–206.
- T. F. Mathews, The Genesis frescoes of Aghtamar, *REA* 16 (1982), 245–257.
- P. Mayerson, The Pilgrim Routes to Mount Sinai and the Armenians, *Israel Exploration Journal* (Jerusalem), 32 (1982), 44–57.
- B. Outtier, J. Darrouzes, Notice arménienne sur les dignités de l'église, *Revue des études byzantines* (Paris), 40 (1982), 201–210.
- S. Poole, Eugene Bore and the Vincentian Missions in the Near East, *Neue Zeitschrift für Missionsswissenschaft* (Immensee), 38 (1982), 161–186.
- M. Rapava, Traditions et innovations dans l'Ecole Neoplatonicienne d'Alexandrie (Ammonius Hermas et David l'Invincible), *Bedi Kartlisa* (Paris), 40 (1982), 216–227.
- J. Richard, Le christianisme dans l'Asie centrale, *Journal of Asian History* (Wiesbaden), 16 (1982), 101–124.
- J. P. Rossi, Catholic Opinion on the Eastern Question, 1876–1878, *Church History* (Chicago), 51 (1982), 54–70.
- J. R. Royste, Two problems in Philo's Quaestiones, *REA* 16 (1982), 81–85.
- C. L. Sanspeur, Le neutralité de Byzance face à l'insurrection arménienne contre la Perse (450), *REA* 16 (1982), 151–153.
- A. Sharf, Animal Sacrifice in the Armenian Church, *REA* 16 (1982), 417–449.
- J. Sislian, L'activité architectural en Arménie orientale au cours du XIVe siècle, *REA* 16 (1982), 289–299.
- B. Spuler, Die religiösen Minderheiten in der Türkei in der Gegenwart, *Saeculum* (Freiburg), 33 (1982), 88–94.
- M. E. Stone, Jewish Apocryphal Literature in the Armenian Church, *Le Muséon* (Louvain), 95 (1982), 285–309.
- M. E. Stone, The Metamorphosis of Ezra: Jewish Apocalypse and Medieval Vision, *Journal of Theological Studies* (Oxford), N. S. 33 (1982), 1–18.
- M. E. Stone, Sinai Armenian Inscriptions, *Biblical Archaeologist* (Cambridge, Mass.), 45 (1982), 27–31.
- J. M. Thierry, M. Hasrat'yan, Dadivank' en Arc'ax, *REA* 16 (1982), 259–288.
- M. Thierry, Les influences byzantines sur l'art arménien, *Jahrbuch der Österreichischen Byzantinistik* (Wien), 32/5 (1982), 237–242.
- S. A. Vardanyan, Ancient Armenian Translations of the works of Syrian Physicians, *REA* 16 (1982), 213–219.
- T. Velmans, Les peintures de l'église dite „Tanghil“ en Géorgie, *Byzantion* (Bruxelles), 52 (1982), 389–412.
- R. D. Wilkinson, A fresh look at the Ionic building at Garni, *REA* 16 (1982), 221–244.

- B. L. Zekian, Les relations armeno-byzantines apres la mort de St. Nerses Snorhal, *Jahrbuch der Österreichischen Byzantinistik* (Wien), 32.4 (1982), 331–337.
- B. L. Zekian, La rupture entre les églises géorgienne et arménienne au début du VIIe siècle, *REA* 16 (1982), 155–174.

ՀԱԳԵԼՎԱԾ 1980—1981 թ. ՄԱՏԵՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ
(ՏԼՇ «Պատմա-քանայրական հանդես», 1983, № 2—3, է, 310—313)

- S. Agemian, Deux manuscrits ciliciens du XIVe siècle dans les Archives d'Etat de Cluj-Napoca, *Revue des études sud-est européennes* (Bucharest), 18 (1980), 239–263.
- E. Dabrowa, Le limes anatolien et la frontière caucasienne au temps des Flaviens, *Klio* (Berlin), 62 (1980), 379–388.
- M. Morani, La tradizione manoscritta del „de Natura hominis“ di Nemesio, *Publicazioni della Università Cattolica del Sacro Cuore; Scienze filologiche e Letteratura* (Milano), 18 (1981), 186–198.
- C. Renoux, M. Aubineau, Une homélie perdue d'Hesychius de Jérusalem sur saint Jean-Baptiste, retrouvée en version arménienne, *Analecia Bollandiana* (Bruxelles), 99 (1981), 45–63.
- R. E. Taylor and R. Berger, The Date of „Noah's Ark“, *Antiquity* (Cambridge), 54 (1980), 34–36. Ե. թ. VI—IX դդ. գայլուն բեկորների վերլուծությունը:
- G. Uluhogian, Repertorio dei manoscritti della versione armena di S. Basilio di Cesarea, *Basil of Caesarea (A 1600th Anniversary Symposium)*, ed. P. J. Fedwick, Toronto 1981, 2 vols., II 571–588. Տե՛ս Կ. P. J. Fedwick, Առյան անդամություն, 473–480. Translations before 1400. c. Works in Armenian:

Պրոֆ. ՌՈԲԵՐՏ ՔՈՄՍՈՆ (Հարվարդ, ԱՄՆ)